

Kto ty jesteś?

POLAK MAŁY

Miesięcznik dla dzieci
nr 8-9 (46-47)
sierpień-wrzesień 2024

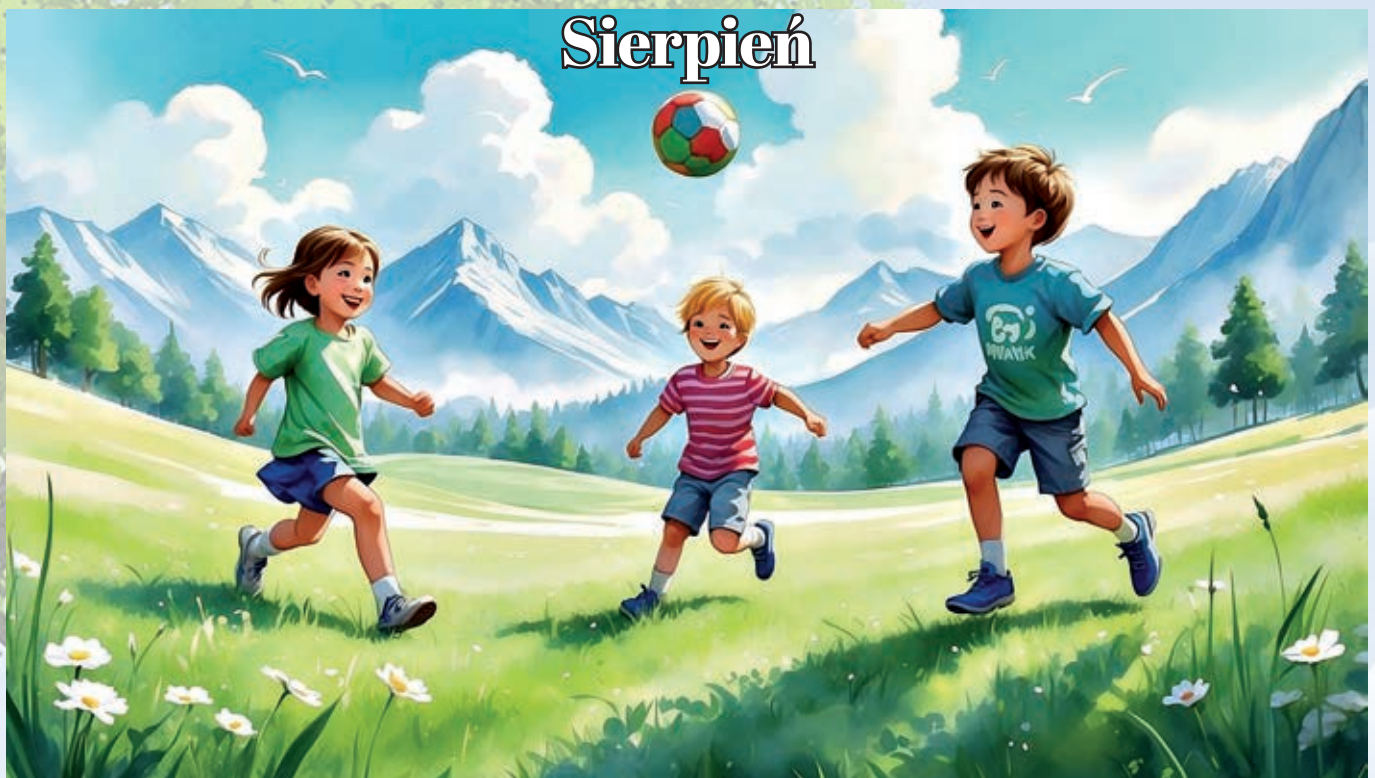

9 786177 234837

Drodzy!

Nie wiemy, w którym momencie trafi do Was ten numer, ale wiedzcie, że myśłami i sercem jesteśmy z każdym i każdą z Was. Czasy są trudne i niespokojne. Na pewno przeżywaćcie dużo trudnych emocji. Wierzimy, że macie wsparcie w waszych rodzicach i macie z kim porozmawiać o swoich przemyśleniach i obawach. Mamy nadzieję, że ten numer pozwoli Wam miło spędzić czas i oderwać się od bieżących wydarzeń.

Redakcja Kuriera Galicyjskiego

Witajcie! Jeszcze w okresie wakacji, w ostatnim prawdziwie letnim miesiącu. Sierpień to szczególny miesiąc. Z jednej strony wciąż można cieszyć się przyrodą w pełnej krasie, a z drugiej w powietrzu czuć już, że lato powoli chyli się ku końcowi. W tym miesiącu średnie temperatury sięgają dość wysokich wskaźników. Sierpień to również jeden z najbardziej deszczowych miesięcy w roku. Co prawda zwykle opady nie występują wcale często, ale są za to bardzo

intensywne, połączone z nawałnicami, burzami, piorunami i grzmotami. W sierpniu wciąż trzeba więc być na bieżąco z prognozą pogody.

Sierpień jest niezwykle barwny. W tym miesiącu możemy podziwiać m.in.: cynie, goździki chińskie, groszki pachnące, dziewanny, begonie, dalie, mieczyki, lilie, rozchodniki, lawendy, malwy, nagietki, astry chińskie, aksamitki, floksy i wrzosy.

Babcia Kazia

Przygotowujemy zielnik

Sierpień to czas na przygotowanie zielnika. Nauczyciele ucieszą się wspomnieniem lata, pieczołowicie utrwalonym w przygotowanym przez was klaserze.

Mój zielnik

Krok po kroku:

- Świeżo zebrane rośliny włóż między dwa arkusze bibuły.
- Połóż na arkusze ciężką książkę.
- Poczekaj około dwóch tygodni.
- Zasuszone rośliny połóż na sztywnej kartce z bloku i przyklej je kawałkami bezbarwnej taśmy klejącej.
- Aby utrwalić kolor rośliny, spryskaj ją lakierem do włosów.
- Obok rośliny napisz jej nazwę oraz miejsce i datę znalezienia.

Sierpień to również czas zbioru aromatycznych i leczniczych ziół. Pod koniec lata możemy zebrać i wysuszyć m.in. miętę, nagietek, tymianek, szalwzię lekarską.

MIĘTA

TYMIANEK

SZAŁWZIA LEKARSKA

NAGIETEK

80. rocznica Powstania Warszawskiego

KOTWICA POLSKI WALCZĄCEJ

KRAKOW.IPN.GOV.PL

**POWSTANIE
WARSZAWSKIE****1944****63 DNI
CHWAŁY**

SE.PL/WIADOMOSCI

„Ubojnia” 44*ku Pamięci bohaterskiej Młodzieży
Powstania Warszawskiego*

zryw pokolenia czterdzieści cztery
 szesnastoletnie dzieci z bronią
 rymują wiersze znad giwery
 o losu wredna ty ironio!
 czas na Kolumbów więc biada rzeszy!
 pociechy w kule wydziergane
 kolbą po głowie pacholę leży
 warszawskie dzieci – nasze! dranie!
 płonie stolica ziemia gore
 słychać jęk syren barykad rządy
 rozdarte ciała biją w Wołę!
 tyle w nas żalu ogrom udręki
 gdzieś z Mokotowa kanałami
 idą żołnierze do Śródmieścia
 krew z naszej krwi płynie strugami
 ranni. gorączka. telepią dreszcze
 młodzież w stal kuta w hełmach lampasach
 tam Gajcy kona i Baczyński

wiara poetów rym przeistacza
dotlenia talent pobratymczy!
nie jeden geniusz wolno stygł
Szarych Szeregów regimenty
szczerzą wciąż niepodległe kły!
rozszarpia szwabski sztandar w strzępy!
o Jezu Chryste Matko Boska...
działwa formuje bojowy szyk
w duszach im „śpiewa” Wolna Polska
Ojczyzny bronić! dla Polski – żyć!
Waszej Pamięci! zostańcie z nami!
choć do apelu wezwał Bóg

NEWSPIX.PL

CHŁOPIEC W STROJU POWSTAŃCA

warszawska młodzież z „Błyskawicami”
trwa pod gruzami – poligon z kul!
dzieci za rączki chwycicie – nie miecze
poeci! odśpiewajcie – hymn!
Pan Bóg was przyjął pod swoją pieczę
na niebie skrzydeł anielskich szyk
dziś... do potomnych jedna prośba:
zapamiętajcie – i życie pięknie...
bo tam poeci ponieśli koszta
i dzieci nasze... głodne i biedne!

Tomasz Kucina

OPGRAFIKA.PL

© Marek Borawski/KPRP

PREZYDENT ANDRZEJ DUDA Z HARCERZAMI NA CMENTARZU WOJSKOWYM NA POWĄŻKACH

Preludium

Za oknami świt czerwony,
Jeszcze sennych szelest drzew,
Słońce wraca z drugiej strony,
Ptak zbudzony zaczął śpiew.

Ach! dzień dobry wam, kasztany,
Wodo pełna srebrnych lśnień!
Jeszcze jeden darowany
Cudownego życia dzień!

Jan Lechoń

Mądrość ludowa

“
Gdy z początku sierpień częste
grzmoty miewa, tedy też do końca
taką nutkę śpiewa.

“
Kiedy w sierpniu spieka wszędzie,
zima długo białą będzie.

“
Wawrzyniec pokazuje,
jaka jesień następuje. (10.08)

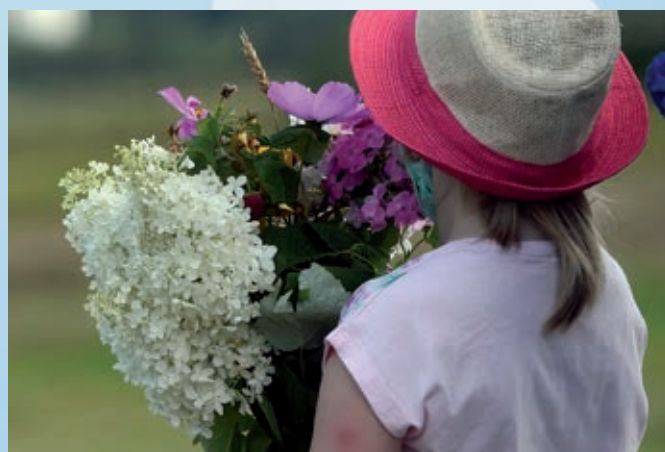
“
Ostatni sierpnia zapowiada,
jaka pogoda na wrzesień wypada.

15 sierpnia – święto Wniebowzięcia NMP – zwane świętem Matki Boskiej Zielnej

Matka Boska Zielna

Szumiącym łanem pachnących zbóż
Kwiatów naręczem, pieśnią skowronka
W bezkresie nieba omodlona
Matko Boska Zielna, bądź pozdrowiona.
W sierpniowy słoneczny poranek
Na Twe ołtarze przynosimy żniwny dar
Z ojczystych łanów zebrany,
Złociste brzemienne kłosa chlebem pachnące,
Kwiaty i zioła rozkwiecione,
Barwami tęczy grające.
W dniu Twego święta, o Matko nasza,
Do Twego tronu modlitwy ślemy.
Błogosław rolniczej pracy
Na tej ojczystej, rodzinnej ziemi,
Nad którą zapach żniwny
Jak kadzidło z naszą modlitwą
i uwielbieniem
W niebo ulata, uświęć nasze dary,
Matko Boska Zielna,
Matko Wniebowzięta.

Anna Łękawa

15 sierpnia – Dzień Wojska Polskiego

W dniu tym wojsko i społeczeństwo czei chwałę oręża polskiego, której uosobieniem i wyrazem jest żołnierz. W rocznicę wiekopomnego rozgromienia nawały bolszewickiej pod Warszawą święci się pamięć poległych w wiekowych walkach z wrogiem o całość i niepodległość Polski.

Bitwa Warszawska 1920 r.

W dniach 13–15 sierpnia 1920 r. na przedpolach Warszawy rozegrała się decydująca bitwa wojny polsko-bolszewickiej. Określana mianem „cudu nad Wisłą” i uznawana za 18. przełomową bitwę w historii świata zadecydowała o zachowaniu przez Polskę niepodległości i uratowaniu Europy przed bolszewizmem.

24 sierpnia, Ukraina obchodzi Dzień Niepodległości (ukr. День Незалежності України)

Dzień ten upamiętnia uchwalenie Deklaracji Niepodległości w 1991 r. Jako pierwsze niepodległość tego kraju uznały Polska i Kanada.

Dzisiaj Ukraina jest w stanie wojny. Orężem, nie deklaracją, walczy o swoją niepodległość z agresorem – Federacją Rosyjską. Obywatele Ukrainy stanęli do nierównej walki z armią rosyjską – nazywaną niegdyś drugą armią w świecie. Tak jak bitwa zwana „Cudem nad Wisłą” (rok 1920) z bolszewikami powstrzymała nawałtę bolszewicką przed wtargnięciem do krajów

europjskich, tak dzisiaj ofiarne działania wojsk ukraińskich bronią nie tylko swojej niepodległości, ale i spokoju dla państw europejskich.

Dzieci z Ukrainy... sieroty i napólsieroty... czasami nawet nie wiedzą, gdzie jest mogiła ich ojców i matek...

Babcia Kazia

Dwie modlitwy

Rano

Za sen spokojny, za noc przespaną,
Dzięki Ci, Boże na niebie!
Pierwsze me myśli,
Budząc się rano,
Obracam w górę, do Ciebie,
I błagam: dozwól,
bym przez dzień cały,
Mógł wszystko robić
Dla Twojej chwały!

Wieczorem

Aniele Stróżu i Ty o Boże!
W tę noc ponurą i ciemną,
Gdy główkę moją do snu ułożę,
Błagam: czuwajcie nade mną.
Ci, co mię strzegli, dawno zasnęli,
We śnie już mama i tatko:
Boziu! Ty czuwaj przy mej pościeli,
Ty bądź mi Ojcem i Matką!

Władysław Bełza

Zwiastuny zbliżającej się jesieni

W świecie przyrody można zauważyć już pierwsze zwiastuny nieubłaganej zbliżającej się jesieni. Dni stają się coraz krótsze. Prawdziwe poruszenie panuje w świecie ptaków, które zaczynają szykować się do odlotu. W sierpniu zaobserwować można m.in. sejmiki bocianów, które już pod koniec miesiąca odlatują do Afryki. Z naszą ojczyzną w tym miesiącu żegnają się również jerzyki, kukułki czy jaskółki. A przylatują np. sikorki, zięby, jemioluszki. Ptaki drapieżne lecą za dnia, wróblowate poruszają się nocą. Gęsi i żurawie przelatują przez całą dobę.

Piosenka dziecięca

Na bocianich skrzydłach odfrunęło lato,
przyszła do nas jesień, strojna i bogata.
W sadach dojrzewają soczyste owoce,
skropione deszczem, malowane słońcem.
Jesień, jesień, jesień kolorowa,
hojnie skarby swoje nam rozdaje,
jesień, jesień, jesień kolorowa,
płynie ponad krajem.

Lasy się ubrały w płomienne kolory,
zimne są już ranki i chłodne wieczory.
W parkach złote liście leżą jak dywany,
wśród nich połyskują brązowe kasztany.
Jesień, jesień, jesień kolorowa...
Wiatr jesienny figlarz, srebrne mgły rozsiewa,
czasem lubi z nami przy ognisku śpiewać.
Złota polska jesień, kolorowa pora,
idzie z koszem darów przez lasy i pola.
Jesień, jesień, jesień kolorowa...

Jadwiga Koczanowska

Mądrość ludowa

Jaki pierwszy
wrzesień, taka
będzie jesień.

Gdy wrzesień
bez deszczów będzie,
w zimie wiatrów pełno
wszędzie.

Kiedy wrzesień,
to już jesień, wtedy
jabłek pełna kieszeń.

28 września – Światowy Dzień Jabłka

- Jabłko jest jednym z najzdrowszych owoców świata.
- Ojczyzną jabłek jest Azja Środkowa.
- Jabłka znane były już 6 500 lat temu.
- Na całym świecie istnieje ponad 8 000 odmian jabłek.
- W zależności od odmiany jabłka mogą mieć rozmiar od ziarenka grochu do małej dyni.
- Jabłka wspomagają poprawę pamięci i koncentracji.
- 65 – tyle jabłek rocznie zjada przeciętny człowiek.
- Jabłka unoszą się na wodzie ponieważ znajduje się w nich 25% powietrza.
- Średniej wielkości jabłoni rodzi owoce o wadze 42 kg.

Jabłko

Gdy jabłko z drzewa spadało
Tak o sobie pomyślało:
Jestem śliczne, nie paskudne.
Kiedy spadnę, będę brudne.

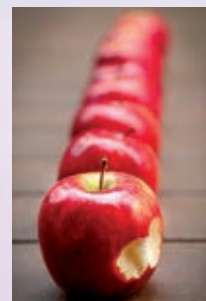
Jam symbolem jest poznania.
Dla Adama do zjadania.
Mogę kwaśne być, soczyste
I gruszkowe, i mięsiste.

Natchnieniem Newtona jestem
I nadzieniem w smacznym cieście.
Jam jest Lobo, ja Kosztela.
Wilhelm Tell też do mnie strzelał.

Miasto zwane mym imieniem.
Jestem poetów natchnieniem.
Ze mnie cydry, ze mnie wina.
Gdym w tytule – pełne kina.

Jestem w szyi u mężczyzny.
Apple zwane z angielszczyzny.
I tak leci jabłko w dół,
Myśli: chyba pęknę w pół.

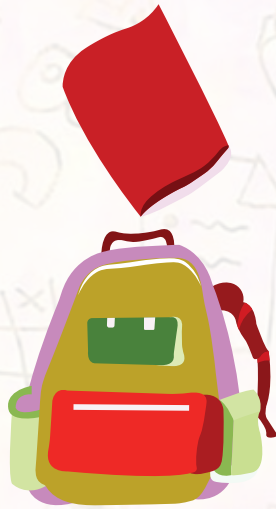
Spadło i się lekko toczy,
A że był to środek nocy,
Legło smutne obok płotka:
Będzie ze mnie szarlotka...

Marek Dąbrowski

Czas do szkoły

Wieloletnia tradycja mówi, że klasy w szkole, nauczyciele i pedagodzy czekają z niecierpliwością na powrót uczniów do nauki. Były wakacje – czas zabaw, ustalania spotkań bez pośpiechu, poznawania świata przyrody, która umilała długie przebywanie poza domem. Aż przyszedł czas, kiedy mama lub babcia wyciągnęły plecak szkolny, chowając plecak wycieczkowo-wakacyjny. Na pewno już włożyliście wszystkie potrzebne rzeczy, przygotowaliście szkolne rekwizyty (piórniki z nowymi piórami, długopisami, gumkami, ołówkami, kolorowymi kredkami...) i swoje pamiętki powakacyjne.

Nie wiem, kto z was zrobił zielnik, kto zbierał kamyczki czy muszelki, kto utrwalił w pamiętniku miłą przygodę. Na pewno wykorzystaliście miło czas wakacyjny. Aż nastał dzień, w którym zaczynacie kolejną przygodę szkolną. Jesteście o rok starsi. Macie kolejne mądre podręczniki. Z dumnie podniesionym czołem z politowaniem patrzycie na najmłodszych uczniów. Czują się zagubieni... nowy gmach... duże korytarze... inne klasy z inną panią... wszystko obce i bardzo różniące się od ich kochanego przedszkola. Pomóżcie im szybko stać się członkami szkolnej rodziny. A więc... **1 września**.

Do książeczki, do książeczki!

Tu literka po literce,
Umysł w główce wam rozświeci,
Miłość bratnią wszczepi w serce,
I cel zacny wskaże dzieci!
Lecz niech każde z was pamięta,
Że nie próżno główkę trudzi,
Że ta ojców ziemia święta,
Pożytecznych czeka ludzi!

Według W. Bełzy

„Dlaczego powrót do szkoły wypada we wrześniu? Czyżby celowo wybrano moment, w którym lato staje się najpiękniejsze, gdy przesycone słońcem morze się uspokaja, a liście drzew mieniają się wszystkimi kolorami, jakby chciały z brawurą stawić czoła schyłkowi dnia? Czy ktoś wziął pod uwagę, że to najokrutniejsza

pora roku, by zamykać dzieci w czterech ścianach, podczas gdy w rogu okna niebo wciąż jest jaskrawe, jak wezwanie do przygody i wolności?”

Bill François, „Elokwencja sardynki. Niewiarygodne historie z podwodnego świata”

Dożynki

Dożynki to święto kończące i podsumowujące prace polowe, odbywa się zawsze po zakończeniu żniw, najczęściej w drugiej połowie września i jest podziękowaniem dla żniwiarzy za trud włożony w pracę i za zebrane plony, a także okazją do pochwalenia się tymi ostatnimi.

Czy wiesz, że...

Dożynki, podobnie jak duża część innych świąt obchodzonych współcześnie, wywodzą się z tradycji wierzeń pogańskich. Jest to najprawdopodobniej pozostałość po przedchrześcijańskich wierzeniach związanych z równonocą jesienną. Czas jesiennego zrównania się dnia z nocą uznawany był za moment, w którym Słońce przekazywało władzę nad światem Księżycowi, dzień topniał, a noc stawała się coraz dłuższa. Paganie oddawali wtedy cześć drzewom i roślinom, a także dziękowali Matce Ziemi za plony i prosili bogów o pomyślne żniwa w następnym roku.

Zgodnie z wierzeniami ludowymi, rozpoczynał się czas odpoczynku, wyciszenia, czas symbolicznej śmierci, pomimo tego święto miało zawsze radosny charakter.

Wieniec wity z kłosów zbóż, mogły mieć one formę korony zakończonej czubem, snopka, obręczy. Pomiedzy kłosa wkładano kwiaty, wstążki, owoce, warzywa, chodziło o to, aby wieniec był bardzo bogaty, by żniwiarze mogli pochwalić się tegorocznymi zbiorami.

Wieniec niesiony był na głowie lub w rękach przez najlepszą żniwiarkę, a jeśli był okazałych rozmiarów, w jego prowadzeniu pomagały inne żniwiarki i parobkowie. Za wieniec, w pochodzie, postępowała reszta żniwiarzy, w odświętnych ubraniach, z przybranymi kwiatami i zbożem narzędziami pracy, a więc sierpami lub kosami. Oprócz wieńca lub wieńców z okazji dożynek pieczono chleb, który również niesiony był w pochodzie.

W dwudziestolecie międzywojennym urządzane były dożynki gminne, powiatowe, a nawet ogólnopolskie. Pierwsze oficjalne, ogólnokrajowe dożynki prezydenckie odbyły się w 1927 roku w Spale, a ich gospodarzem był Ignacy Mościcki.

Dożynki prezydenckie powróciły w 2000 roku za sprawą Aleksandra Kwaśniewskiego i od tej pory corocznie organizowane są przez każdego kolejnego prezydenta.

**Źródło: Anna Zadrożyńska,
„Powtarzać czas początku”**

Kod prenumeraty
УКРПОШТА
68416
46299

